

Straat: Potgieterweg
Huisnummer: 4
Postcode: 2061 CT
Plaats: Bloemendaal
Buurt: Hoog Hartelust
MIP-nummer: NH-BLOEM-196
Object: Kerk Nederlandse Protestantse Bond
Architect: Mulder & van Asdonk
Bouwjaar: 1925

Inleiding

KERK in 1925 ontworpen in de stijl van de strakke Amsterdamse School met kenmerken van de architectuur van Frank Lloyd Wright. De bouw van de kerk is mede mogelijk gemaakt door de bijdrage van de tabakshandelaar Jacobus Nienhuis, met een gedenksteen gememoreerd in de vestibule. Het beeldhouwwerk aan de buitenzijde is waarschijnlijk van H.A. van den Eijnde, die wel vaker met het Bloemendaalse bureau samenwerkte. Het glas in lood is waarschijnlijk vervaardigd in het bekende atelier van de glazenier Bogtman in Haarlem. De kerk is van bescheiden afmetingen en past hierdoor, maar ook door de tuinaanleg, binnen de aanleg van de villawijk.

Omschrijving

Op een T-vormige plattegrond in kruisverband opgetrokken kerk onder een met oranje oude holle pannen gedekt zadeldak. De voorzijde heeft een rondbooggalerij, de achterzijde een middenrisaliet met daarin de consistorie. De zijgevels hebben aan de voorzijde, dus de straatkant, een dwarskapel, hetgeen de T-vorm verklaart.

De voorgevel, een doorgetrokken puntgevel, heeft centraal, dubbele, fraai bewerkte rondboogdeuren met aan weerszijden twee rondboogopeningen (nu dichtgezet met glas) van een galerij. Het metselwerk op de hoeken gaat over in steunberen, die een flauwe hoek maken met de helling van de puntgevel. Aan weerszijden van de ingang bevinden zich dwars gemetselde borstweringen met betonnen schalen. De gebeeldhouwde zandstenen sluitsteen stelt een vredesduif voor. Hierboven, in de kap, is een reeks van zeven kleine vensters met wit glas-in-lood onder één gootlijst en met één onderdorpel. In de top ten slotte zijn een smal venstertje en vlechtwerk opgenomen.

De zijgevels zijn min of meer identiek met kleine verschillen in de vensteropeningen vanwege de achterliggende functies. De dwarskapellen aan de voorzijde bevinden zich onder een doorgetrokken dakschild en worden geschraagd door steunberen. De kapel links heeft een rondboog deur, rechts drie gekoppelde vensters.

Het schip heeft aan beide zijden een middenrisaliet met zes witte glas-in-lood vensters en uitgemetselde bloembakken. Aan weerszijden bevinden zich kleinere vensters met figuratief glas-in-lood (de vier evangelisten). De vensters hebben gemetselde strekken en onderdorpels. In de kap boven de risaliet bevindt zich een zesruits dakvenster onder een vlakke luifel, dat direct licht verschaft aan de kerk. De linker zijgevel heeft aan de achterzijde een representatieve rondboogdeur en drie kleine vensters van de consistorie en een dakkapel met drielicht boven de dwarskapel.

De achtergevel heeft in de middenrisaliet een uitgemetseld vlak met vier vensters met wit glas-in-lood en in de verdieping vijf kleinere vensters, eveneens met wit glas-in-lood. In de top ten slotte zijn twee smalle lichtsleuven opgenomen. Links van de middenrisaliet bevindt zich nog een rondboog deur en aan weerszijden van de risaliet op de verdieping een smal venster. Opvallend kenmerk is dat de bakgoten overhoeks zijn aangebracht.

Het interieur van de kerk is vrijwel geheel bewaard met een monumentale, in het zicht gelaten kapconstructie bestaande uit gebogen spanten. Ook de vaste banken, de lambrisering en de monumentale lampen zijn oorspronkelijk. Aan de voorzijde bevindt zich de tribune en aan de achterzijde is op de verdieping een opening naar de voormalige zondagsschool. De nevenruimtes, vestibule, trappenhuis, bestuurskamer, hebben de balkenlagen (moer- en kinderbalken) in het zicht en zwart-witte vierkante tegels op de vloer. Het meubilair in de bestuurskamer stamt deels uit de bouwperiode.

In de tuin staat een Louis XV piédestal opgesteld.

Waardering

De kerk uit 1925 is architectuurhistorisch van belang vanwege de kwaliteit van het ontwerp waarbij het gave interieur, het kerkmeubilair inbegrepen, van groot belang is en vanwege de plaats binnen het oeuvre van de plaatselijk bekende architecten Mulder & Van Asdonk. De kerk is gaaf in hoofdvorm en detaillering.